आदिम जमाती विकास योजनेअंतर्गत "महाराष्ट्रातील आदिम जमाती (माडिया, कोलाम, कातकरी) समूहाच्या समावेशक विकासासाठी ग्रामसाथींची नियुक्ती व प्रशिक्षण कार्यक्रम" या योजनेच्या मार्गदर्शक तत्वांना मंजूरी देणेबाबत

महाराष्ट्र शासन आदिवासी विकास विभाग शासन निर्णय क्रमांकः केंद्रीय–२०२१/प्र.क्र.५८/का–१९

मंत्रालय, मुंबई ४०००३२ तारीख: २८/०७/२०२१

संदर्भ-

- १) जनजाती कार्य मंत्रालय,नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र.F.No.११०१४/०४(१४)/२०२०-PVTG ,दि.०४/०६/२०२०
- २) जनजाती कार्य मंत्रालय,नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र.F.No.११०१५/०२(१०)/२०२०-PVTG ,दि.०२.०३.२०२१, दि.१६.०३.२०२१, दि.२९.०६.२०२०,दि.२९.०६.२०२०
- ३) आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. केंद्रिय-२०२०/प्र. क्र. ७१/का. १९, दि. ३०.०३. २०२१

प्रस्तावना-

केंद्र शासनाकडून विशेष केंद्रीय सहाय्य अंतर्गत अनुदान , भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २७५(१) अंतर्गत व अदिम जमाती विकास कार्यक्रम या योजनाअंतर्गत राज्य शासनास अनुदान प्रदान होत असते . राज्यात सद्य स्थितीला कोलाम, कातकरी आणि माडिया हे तीन आदिम जमाती (माडिया, कोलाम, कातकरी) समूह आहेत. ह्या जन जाती विकासाच्या मूळ प्रवाहांपासून दूर आहेत तसेच इतर जन जातींच्या तुलनेत आर्थिक आणि सामाजिक बाबीत पिछाडीवर आहेत. सदर जनजाती समोर सांस्कृतिक विघटनाचा धोका आहे तसेच ह्या जन जातींमध्ये विकासाच्या मुख्य प्रवाहातून वगळले गेल्याची भावना आहे, अश्या परीस्थितीत ह्या जन समूहांमधून सर्व समावेशक विकास जलद रीतीने घडवून आणण्यासाठी शासनाशी जोडल्या गेलेल्या युवक आणि युवतींचे जाळे निर्माण करणे आवश्यक आहे. ह्या जाळ्यातून विकासासाठी आवश्यक असे सामाजिक भांडवल निर्माण करावे लागेल. हा दृष्टीकोन समोर ठेवून "Training for selected PVTG youths as Gram saathis " या योजनेसाठी ५७२.८२ लक्ष रुपये किमतीचा प्रस्ताव केंद्र शासनास मंजुरीसाठी पाठविला होता .

- २. जनजाती कार्य मंत्रालयाने दि.०५.०५.२०२० रोजी आयोजित केलेल्या Project Appraisal Committee (PAC) बैठकीमध्ये "Training for selected PVTG youths as Gram saathis" ही योजना सन २०२०-२१ व सन २०२१-२२ मध्ये राबविण्यासाठी एकूण ५७२.८२ लक्ष इतक्या रकमेच्या प्रस्तावास संदर्भाधिन पत्र क्र.१ अन्वये मंजुरी दिली व त्यापैकी रू. २९० लक्ष निधी पत्र क्र.२ अन्वये शासनास प्राप्त झालेला आहे. संदर्भाधिन शासन निर्णय क्र.३ अन्वये सदर निधी आयुक्त,आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था,पुणे यांना वितरित करण्यात आलेला आहे.
- ३. सबब, आदिम जमाती (माडिया, कोलाम, कातकरी) समूहाच्या सहभागी पद्धतीने विकास घडवून आणण्याचा कार्यक्रमाच्या अंतर्गत "महाराष्ट्रातील आदिम जमाती समूहाच्या सर्व समावेशक विकासासाठी

आदिम जमातीमधील युवक/युवतींना प्रशिक्षण देऊन नेतृत्व बांधणी आणि सामाजिक भांडवल तयार करणे" हि योजना राबविण्याबाबतच्या मार्गदर्शक सूचनांना मंजूरी देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधिन होता.

शासन निर्णय-

आदिम जमाती (माडिया, कोलाम, कातकरी) समूहाच्या सहभागी पद्धतीने विकासाच्या प्रवाहात आणणे आणि विकासाच्या योजनांची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करण्याच्या कार्यक्रमार्तंगत "महाराष्ट्रातील आदिम जमाती समूहाच्या सर्व समावेशक विकासासाठी आदिम जमातीमधील युवक/युवतींना प्रशिक्षण देऊन नेतृत्व बांधणी आणि सामाजिक भांडवल तयार करणे" ही योजना आदिवासी विकास विभागामार्फत संयुक्तपणे राबविण्यासाठी एकुण रु. ५७२.८२ लक्ष किंमतीच्या योजनेच्या अंमलबजावणीबाबतच्या मार्गदर्शक सूचनांना या निर्णयाद्वारे सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट क्रमांक-१ नुसार मंजूरी प्रदान करण्यात येत आहे.

- २. सदर योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार वितरीत तरतूदींच्या मर्यादेत योजना राबविण्याबाबत त्वरीत कार्यवाही आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था,पुणे यांनी करावी व त्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आर्थिक व भौतिक अहवालासह शासनास सादर करण्याची दक्षता घ्यावी.
- ३. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२१०७२८१७४७२८२६२४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रकाश वि. वाजे) कक्ष अधिकारी,महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.मंत्री आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, यांचे खाजगी सचिव ,मंत्रालय,मुंबई
- २) मा.राज्यमंत्री आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) स्वीय सहायक,मा. सचिव,आदिवासी विकास,मंत्रालय,मुंबई
- ४) आयुक्त,आदिवासी विकास,महाराष्ट्र राज्य,नाशिक.
- ५) सहसचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) उपसचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास ठाणे, नाशिक,अमरावती,नागपूर.
- ८) प्रकल्प अधिकारी सर्व , एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प
- ९) संगणक समन्वयक, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १०) निवड नस्ती (का.१९) आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई

आदिम जमाती विकास कार्यक्रमांतर्गत मंजूर योजना – सन २०२०–२०२१ परिशिष्ट – १

٩.	योजनेचे नाव	"Tra	ining for selected	d PVTG y	ouths as	Grams	athis	
٦.	योजनेचे प्रस्तावित लाभ क्षेत्र	आदिम जमाती (माडिया, कोलाम आणि कातकरी) यांची लोकसंख्या जास्त असलेले सर्व जिल्हे						
3.	वित्तीय तरतूद		आदिम जमाती विकास कार्यक्रम योजनेंतर्गत सन २०२०-२१ व २०२१-२२ साठी एकूण मंजूर निधी ५७२.८२ लक्ष.					
8.	योजनेचा कालावधी	सदर	सदर शासन निर्णय निर्गमित झाल्यापासून पुढील २ वर्ष.					
4.	योजना राबवणारी यंत्रणा		आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे (आ.सं.प्र.सं.) अंतर्गत क्वेस्ट कार्यालय, मुंबई					
ξ.	नियंत्रक अधिकारी	आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था पुणे व प्रकल्पासाठी गठीत केलेली समूहनिहाय समन्वयक समिती.				⁷ लेली		
0.	योजनेचा उद्देश/ हेतू	गर > आ अंग > या	मसाथीच्या माध्यमातून जा आणि विकासाच्या दिम जमाती समूहाच्या मलबजावणी करणे. ग्रामसाथींच्या माध्यमा सकीय योजनांची प्रस्थि	कल्पना सम गरजा आणि तून माडिया	जून घेणे. । समस्यांवर , कोलाम अ	उपाय योज णि कातकः	ाना करुन त्व री समुहासाव वीपणे राबवण	याची 3ीच्या
۷.	योजनेतील	0.7			प्रतिव्यक्ती	वर्षातील प	रकूण खर्च	
	खर्चाचे अंदाजपत्रक	अ. क्र.	बाब	संख्या	मासिक खर्च	प्रथम वर्ष	द्वितीय वर्ष	एकूण खर्च
		9	ग्रामसाथी मानधन (७५- कातकरी, २५ कोलाम, २० माडिया)	9२०	0.97	9७२.८०	902.८०	३ ४५.६०
		२	क्षेत्र समन्वयक मानधन	०६	0.80	२८.८०	२८.८०	५७.६०
		3	ग्रामसाथी प्रशिक्षण	9२०		90.00	90.00	२०.००
		8	प्रवास खर्च			20.00	२०.००	80.00
		ч	प्रशासकीय व्यक्ती	०२	0.30	७.२०	७.२०	98.80
		દ્દ	प्रकल्प समन्वयक	०२	0.30	७.२०	७.२०	98.80
		(9	भामरागड येथे प्रकल्प निरीक्षक	09	0.80	8.८०	8.८०	९.६०

		۷	नवीन प्रयोगासाठी	-	_	90.00	90.00	२०.००	
		9	निधी संगणक कामकाज,	_		2.00	2.00	8.00	
		,	आवश्यक स्टेशनरी						
		90	तज्ञांचा मोबदला			4.00	4.00	90.00	
		99	सभा आयोजन,			90.00	90.00	20.00	
			निवास व भोजन						
			खर्च						
		9२	इतर आकस्मिक खर्च			۷.६٩	८.६٩	9७.२२	
			(यात जाहिरात,						
			प्रवास तसेच						
			प्रकल्पाच्या						
			अनुषंगाने वरील १ ते						
			११ या बाबींशिवाय						
			अन्य खर्चाचा						
			समावेश असेल)						
		93	एकूण				२८६.४१		
۶.	योजना	≽ सद	र योजना राबविण्या	बाबतचे स	विस्तर अं	दाजपत्रक	व वर्षनिहा	य कालबद्ध	
	अंमलबजावणीची		र्यक्रम निश्चित केल्यानु					ा जबाबदारी	
	कार्यपध्दती		दिवासी संशोधन व प्रशि		0				
			दिम जमातीसाठी धोरण						
			प्रत्येकी १ आणि कातकरी समूहासाठी २ असे एकूण ४ क्षेत्र समन्वयक नेमण्यात आले						
		होते.कातकरी समूहाची लोकसंख्या जास्त असल्याने अतिरीक्त २ क्षेत्र समन्वयक असे एकूण ६ क्षेत्र समन्वयकांची नेमणूक या योजनेंतर्गत करण्यात येईल.							
		 आदिम जमातींच्या लोकसंख्येच्या अनुषंगाने आणि भौगोलिक परिस्थिती लक्षात घेर एकूण १२० ग्रामसाथींची (७५- कातकरी, २५ कोलाम, २० माडिया) नेमणूक करण्या येईल. ग्रामसाथी आणि क्षेत्र समन्वयक नेमणुकीची प्रक्रिया बाह्यस्रोताद्वारे करण्यात येईल. योजनेच्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने आवश्यक असणारे सर्व प्रशासकी मनुष्यबळ, प्रकल्प समन्वयक आणि प्रकल्प निरीक्षक ह्यांची शैक्षणिक अर्हता कार्यका 							
						डया) नमणू	्क करण्यात		
						1) 			
		_	,ष्यबळ, प्रकल्प समन्वय गालक, क्वेस्ट ह्यांच्याक				त्ताणप) अहि	।। परायकार।	
				-,			रक कोज्य	टे आगतन	
		 सदर मनुष्यबळाचे कार्य , कामाचे स्थान कार्यकारी संचालक,क्वेस्ट हे आयुज आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था,पुणे ह्यांच्या निर्देशानुसार निश्चित करतील. ग्रामसाथी व क्षेत्र समन्वयकांची बाह्यस्रोताद्वारे निवड करण्यासाठी संस्थेची नि आयुक्त,आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था,पुणे विहीत प्रक्रियेने करतील. क्षेत्र समन्वयकांची शैक्षणिक आणि इतर अर्हता खालीलप्रमाणे असेल : किमान पदवीधर 				•			
						.			
			. ।परमान पद्यायर . आदिम जमातीतीलः	असावा					
		۲	· omen ormando)	VI (II MI					

	 आदिम जमाती समूहांसाठी काम केल्याचा अनुभव वय कमाल ५० वर्षे संगणकाचे ज्ञान असावे.
	ग्रामसाथी साठी शैक्षणिक आणि इतर अर्हता खालीलप्रमाणे असेल : 9. किमान दहावी पर्यंत शिक्षण. 2. आदिम जमाती (माडिया, कोलाम, कातकरी पैकी) समूहांसोबत/ समूहांशी संबंधित विकास कामे केल्याचा किमान १ वर्षाचा अनुभव. 3. वय किमान १८ वर्ष व कमाल ३५ वर्ष. 8. आदिम जमातीचा असावा.
>	व प्रशिक्षण संस्था पुणे, येथील PVTG कक्षाशी जोडले जातील. मार्गदर्शनासाठी आणि संनियंत्रणासाठी समूह निहाय समन्वयक समिती गठीत केली जाईल.
\	सदर योजनेच्या उद्दीष्ट्यपूर्तीसाठी आवश्यक उपक्रमांची निश्चिती खालील सल्लागार समितीकडून करण्यात येईल –
	 आयुक्त, आदिवासी संशोधन आणि प्रशिक्षण संस्था, पुणे (अध्यक्ष) कार्यकारी संचालक, क्वेस्ट कार्यालय, मुंबई
>	ग्रामसाथी आणि क्षेत्र समन्वयक यांच्या नियुक्तीची प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर पुढील सहा महिन्याकरिता योजनेची उद्दिष्टे वरील समितीमार्फत दोन आठवड्याच्या आत निश्चित करण्यात येतील.
>	सदरची उद्दिष्टे संबंधित अप्पर आयुक्त कार्यालयामार्फत त्यांच्या अधिनस्त क्षेत्रातील प्रकल्प कार्यालयांना निर्गमित करण्यात येतील.
	योजनेच्या सनियंत्रणासाठी ए.आ.वि. प्रकल्प स्तरावर खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यात येईल: 9. संबंधित प्रकल्प अधिकारी
	ਧੂਵ ਼ / ਪੈ ਂ ਹੀ ਪ

	T		
		>	अप्पर आयुक्तांकडून आलेल्या सूचनांनुसार आणि स्थानिक गरजांनुसार योजनेच्या
			अंमलबजावणीत सुधारणा करण्यात येतील.
		>	सदर समिती दरमहा बैठक आयोजित करुन त्यात क्षेत्र समन्वयक ह्यांच्याकडून
			मासिक अहवाल प्राप्त करुन योग्य तो शेरा देऊन तो अप्पर आयुक्त कार्यालयास
			सादर करेल.
		>	सदर अहवालांची छाननी व अवलोकन करुन सदर योजनेस योग्य दिशा देण्यासाठी
			केलेल्या सूचनांची अंमलबजावणी करण्याची जबाबदारी प्रकल्प स्तरावरील
			समितीची असेल.
		>	अप्पर आयुक्त कार्यालयामार्फत त्यांच्या अधिनस्त क्षेत्रातील सर्व प्रकल्प
			कार्यालयांकडील सदरचे अहवाल एकत्रित करुन आयुक्त, आदिवासी संशोधन
			आणि प्रशिक्षण संस्था, पुणे ह्यांच्याकडे सादर करण्यात येतील.
90	ग्राम साथींची	>	संबंधित प्रकल्प कार्यालय आणि क्षेत्र समन्वयक पदावरील व्यक्तीच्या
	कार्ये व कर्तव्ये		मार्गदर्शनाखाली प्रत्येक ग्रामसाथीला काही विशिष्ट संख्येने पाडे/गावे/ वस्त्या
	पुढील प्रमाणे		जोडून दिल्या जातील.
	असतील –	>	पेसा क्षेत्रातील ग्राम साथींनी दर महिन्यात किमान ५ ग्रामसभा आयोजित करुन पेसा
			आणि वन हक्क कायदा ह्यांच्या विषयी माहिती देणे.
		>	दर महिन्यास किमान ५ गावातून ५० जातीचे दाखल्यांसाठी अर्ज तयार करुन घेणे
			आणि त्या संबंधी आवश्यक कागद पत्रांचा पाठपुरावा करणे आणि गाव निहाय
			अहवाल सादर करणे
		>	दर महिन्यास किमान ५ गावात शासकीय योजनाविषयी माहिती देण्यासाठी सभा
			घेणे, योजनाच्या लाभ धारकांविषयी तसेच योजना राबविण्यात असलेल्या
			अडचणीविषयी गावनिहाय अहवाल सादर करणे.
		\rightarrow	दरमहा क्षेत्र समन्वयक ह्यांनी ठरवून दिल्या नुसार MGNREGA कार्ड करिता
			किमान पाच गावात सभा घेऊन सदस्य नोंदणी करुन घेणे आणि गावनिहाय अहवाल
			सादर करणे.
		>	उपजीविकेच्या विविध साधनांचा अभ्यास करुन वर्षातून किमान दोन सभा घेऊन
			मार्गदर्शन आणि संघटन करणे.
		>	क्षेत्र समन्वयकाने नेमून दिलेली इतर कामे करणे.
		>	Digitising of data and planning for PVTG ह्या प्रकल्पासाठी आवश्यक ते सहाय्य
			करणे. याअंतर्गत वेळोवेळी नेमून दिलेल्या गावातील विहित आकडेवारी गोळा करुन
			मासिक अहवाल सादर करणे.
		>	ग्रामसाथीचा अहवाल असमाधानकारक असल्यास समुहनिहाय समन्वय समिती
			ग्रामसाथीच्या सेवा पुरवठादार संस्थेस परत करेल.
<u></u>	I	<u> </u>	5

	क्षेत्र समन्वयकांची	🕨 आयुक्त, आदिवासी प्रशिक्षण व संशोधन संस्था पुणे यांना दरमहा प्रगती अहवाल
99		सादर करणे.
		> ग्रामसाथींच्या चमुसाठी मार्गदर्शक तथा नियंत्रक अधिकारी म्हणून काम करणे.
	पुढील प्रमाणे	> ग्रामसाथीकडून दर महिन्याला अहवाल प्राप्त करणे व त्यांचा संकलित सविस्तर
	असतील	अहवाल समूह निहाय समन्वयन समिती, सल्लागार समितीला सादर करणे .
		> आदिम जमाती (कातकरी, कोलाम व माडीया) समुहाच्या परिस्थितीचा वार्षिक
		अहवाल सादर करणे.
		🕨 क्षेत्रिय पातळीवर योजनांच्या अंमलबजावणीतील अडचणींचा पाठपूरावा करणे आणि
		सोडवणूक करण्यास सर्वतोपरी सहाय्य करणे.
		 सल्लागार समितीने वेळोवेळी नेमून दिलेली सर्वे कामे पार पाडणे.
9२	योजना	 माहे ऑगस्ट २०२१ ते सप्टेंबर २०२१ : ग्रामसाथी व क्षेत्र समन्वयकांची नेमणूक.
	अंमलबजावणी	🕨 माहे ऑक्टोबर, २०२१ : ग्रामसाथी आणि समूह निहाय समन्वयक समितीची
		आदिवासी संशोधन आणि प्रशिक्षण येथे बैठक.
	कार्यपद्धती आणि	> माहे ऑक्टोबर ते नोव्हेंबर, २०२१ : ग्रामसाथीचे प्रशिक्षण (Refresher Training).
	कालबद्ध कार्यक्रम	 माहे नोव्हेंबर, २०२१ पासून : समूहिनहाय समन्वयक सिमतीची आढावा बैठक.
		> प्रत्यक्ष कार्य सुरु होऊन ६ महिने झाल्यानंतर ग्रामसाथींचे पुन:प्रशिक्षण घेतले
		जाईल.
93	and Para	> प्रत्येक विशेष असुरक्षित आदिवासी गटासाठी खालीलप्रमाणे समन्वयन समिती
	रागूर । गराय	गठीत करण्यात येत आहे:
	समन्वयन समिती	◆ माडिया गोंड:
		१. अप्पर आयुक्त, आदिवासी विकास, नागपूर (अध्यक्ष)
		२. संबंधित प्रकल्प अधिकारी
		१. क्वेस्ट कार्यालयात कार्यरत असलेली समन्वयक व्यक्ती
		३. माडिया समाजासाठी नियुक्त केलेली क्षेत्र समन्वयक ह्या पदावर कार्यरत असलेली
		व्यक्ती (सदस्य सिचव)
		ॐ कोलाम :
		२. अप्पर आयुक्त,आदिवासी विकास, अमरावती (अध्यक्ष)
		३. संबंधित प्रकल्प अधिकारी
		४. क्वेस्ट कार्यालयात कार्यरत असलेली समन्वयक व्यक्ती
		५. कोलाम समाजासाठी नियुक्त केलेली क्षेत्र समन्वयक ह्या पदावर कार्यरत असलेली
		व्यकी (सदस्य सचिव)
		ॐ कातकरी:
		१. अप्पर आयुक्त,आदिवासी विभाग, ठाणे (अध्यक्ष)
		२. संबंधित प्रकल्प अधिकारी
		३. क्वेस्ट कार्यालयात कार्यरत असलेली समन्वयक व्यक्ती
		 कातकरी समाजासाठी नियुक्त केलेली क्षेत्र समन्वयक ह्या पदावर कार्यरत
		असलेली व्यक्ती (सदस्य सचिव)
		जारारात व्यवसा (सवस्य सायव)

	.	
		 समन्वयन समितीचे कार्ये-
		 विशेष असुरक्षित आदिम जमातीच्या समुहाच्या सध्या अस्तित्वात असलेल्या योजनांच्या अंमलबजावणीचा नियमित आढावा घेणे व त्यामधील त्रुटी दूर करणे.
		२. विशेष असुरक्षित आदिम जमातीच्या समुहाच्या सर्वांगीण विकासासाठी नवीन उपाययोजना सुचविणे.
		3. योजनेच्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने करण्यात येणारी कार्ये व त्यांची प्रगती याबाबतचा अहवाल सादर करण्याची जबाबदारी उपरोक्त समितीची असेल.
		४. सदर समितीची बैठक ३ महिन्यांतून एकदा होईल.
98	निधी वितरणाची कार्यपद्धती	सदर योजनेकरिता निधी वितरणाची कार्यपद्धती खालील प्रकारे निश्चित करण्यात येत आहे.
	यग्य ग्रह्मसा	 सदर योजनेचा निधी हा आदिवासी विकास विभागामार्फत आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे यांना वर्ग करण्यात येईल.
		२. ग्रामसाथी व क्षेत्र समन्वयक यांच्या नेमणूकीनंतर प्रकल्पाच्या प्रत्यक्ष कार्यास सुरुवात करण्यात येईल.
		3. आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था पुणे मार्फत या प्रकल्पामध्ये अंतर्भूत असलेल्या व प्रत्यक्ष नेमणूक झालेल्या सर्व कंत्राटी कर्मचारी (ग्रामसाथी, क्षेत्र समन्वयक, प्रशासकीय व्यक्ती, प्रकल्प समन्वयक, प्रकल्प निरीक्षक इ.) यांना दरमहा मानधन अदा करण्यात येईल.
		४. सदर प्रकल्पासंदर्भात क्वेस्ट कार्यालय, मुंबई यांचे स्तरावरील प्रकल्पाविषयक संनियंत्रणासाठी ग्रामसाथी - क्षेत्र समन्वयक यांच्या आवश्यक आढावा बैठकांचे आयोजन, त्यांचे प्रशिक्षण, त्यांच्या प्रत्यक्ष क्षेत्र कामावरील कामकाजाच्या निरीक्षणाच्या भेटींसाठी केलेला प्रवास यासह अनुषंगिक अनुज्ञेय खर्चासाठी कार्यकारी संचालक, क्वेस्ट कार्यालय, मुंबई यांचे संयुक्त बँक खाती सल्लागार समितीच्या निर्णयानुसार ठराविक निधी वर्ग करण्यात येईल.
		५. योजनेच्या अनुषंगाने झालेल्या खर्चाचा (कर्मचाऱ्यांचे मानधन, प्रवास, भोजन व इतर खर्च, सभेचा खर्च तसेच इतर तत्सम खर्च यांचा समावेश असलेला) अहवाल वेळोवेळी आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था यांना सादर करण्याची जबाबदारी क्वेस्ट कार्यालय, मुंबई ची राहील.
		६. योजनेच्या खर्चाच्या मूळ अंदाजपत्रकात नमूद केलेल्या बाबनिहाय खर्चाच्या पुनर्विनियोजनास मान्यता आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे यांचे स्तरावरुन देण्यात येईल.
१५	योजनेची फलनिष्पती	ग्रामसाथी व क्षेत्र समन्वयकांमार्फत आदिम जमाती (कातकरी, कोलाम व माडीया) समूहांतील युवक-युवतीमध्ये नेतृत्व बांधणी करुन त्यांच्यामार्फत ग्रामसभांना सक्षम करणे. विकासाच्या योजनांची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करणे. वनहक्क कायदा व पेसा कायदा या कायद्यांबाबत जनजागृती करुन अंमलबजावणी करणे. योजनेअखेरीस फलनिष्पत्तीचा सविस्तर अहवाल सादर करणे.